

Styret oppdaterer
Hederspris til enerhaug-boer
Jul på Tøyen skole
Jul i borettslaget

STYRET OPPDATERER

BRANNKONTROLL

På forrige generalforsamling ble det vedtatt å utføre inspeksjoner av brannsikkerhet, varmtvann og ventilasjon i alle leilighetene. I november gjennomførte Trygg & Sikker en gjennomgang av brannsikkerheten, og dette vil styret følge opp videre. Det var imidlertid ganske mange som ikke var hjemme eller ikke hadde lagt igjen nøkkel, og vi oppfordrer sterkt de det gjelder om å hjelpe oss med å få tilgang når Trygg & Sikker tar en avsluttende runde på nyåret.

OM VASKEMASKINER

Vi har nå endelig fått på plass de siste nye vaskemaskinene i Enerhauggt. 5 og 7. Tørketromlene som skal skiftes i 5, 7 og 34, blir noe forsinket grunnet problemer med tilstrekkelig ventilasjon for disse. Vi har i skrivende stund ikke fått noen eksakt tid for når disse kan installeres, men forhåpentligvis blir det innen kort tid. Fortsatt har vi en del gamle maskiner som fungerer godt nok til å beholde dem noen år til, men her er styret avhengige av tilbakemeldinger fra dere som benytter vaskeriene når en vaskemaskin eller tørketrommel ikke fungerer optimalt så vi kan vurdere om det er lønnsomt å gjøre ytterligere utskiftninger. Borettslaget benytter en gunstig leasingavtale på nye maskiner som gjør at vaskeriene stort sett finansierer seg selv gjennom vaskekortordningen.

Styret ønsker også å komme med en oppfordring til brukerne av vaskeriene om å benytte flytende vaskemiddel eller doserings"ballonger", evt. vaskeball. Det er veldig mange som heller pulver rett i doseringskamrene, men dessverre viser det seg at mye av pulveret blir igjen til nestemann som da kanskje får blekemiddel eller hvitvaskemiddel i sin farget-tøy vask. Det beste er altså å benytte en løsning hvor man har vaskemiddelet inn sammen med klærne, flytende vaskemiddel i doseringskamrene, eller hvis man bruker pulver, ser til at alt skylles ut av doseringskamrene og evt. fjerner overflødig pulver etter endt vask. God vask!

KAMERAOVERVÅKNING

Som vedtatt på generalforsamling har vi installert kameraovervåkning i borettslaget. Nokas ble valgt som leverandør, da de har høy kvalitet på utstyret og en brukervennlig tilgang. Det er også Nokas som tar seg av vaktholdet i borettslaget. Anlegget er installert i henhold til Datatilsynets forskrifter, og en konsekvens av dette er at vi ikke kan lagre opptak lengre enn ei uke. Etter det blir det automatisk slettet. Vi er avhengig av at beboere sier fra så raskt som mulig når brudd på ordensregler skjer slik at vi kan sjekke det og eventuelt ta ut et opptak på CD og gi til politiet. Tilgangen har kun tre tillitsvalgte, og en forespørsel om å hente ut opptak, vil vurderes av styret. Vi anbefaler uansett at en anmeldelse følger en slik forespørsel, da vi ikke kan oppbevare opptaket utover å levere det til politiet. Ved spørsmål, henvend deg til styret.

HVA SKJER I BORETTSLAGET I 2013?

Vi nærmer oss et nytt driftsår og styret har flere planer for hva som skal skje og hva som kanskje skal skje på feltet større vedlikehold og rehabilitering. Her er noen «smakebiter».

FASADEARBEID I ENERHAUGGATA 1

Endelig fasadearbeid (murutbedring) også i Enerhauggata 1. Arbeidet vil bli gjennomført i løpet av 1. halvår 2013.

KONTROLLRUNDE I ALLE LEILIGHETER

Som generalforsamlingen i 2012 vedtok, skal det gjennomføres kontroll med alle leiligheter for å finne årsaker til problem både med varmtvannssirkulasjon og ventilasjon. Dette vil bli gjennomført på ettervinteren 2013.

Det tredje hovedpunktet, kontroll av rømningsveiene, ble tatt sammen med kontrollrunden på brannsikringsutstyret i leiligheten i november/desember i år.

NYE HEISER?

Styret vurderer også om tida er inne for en totalutskifting av heisene i de 4 høyblokkene, for eksempel med utskifting over 4 år (1 blokk i året). Endelig konklusjon på diskusjonen er ikke trukket, og uansett må det om styret bestemmer seg for å gå for utskifting, bli en sak for generalforsamlingen i april 2013 å avgjøre.

BEHOV FOR REASFALTERING

Flere steder i borettslaget, særlig på nedsiden av Enerhauggata, er det påtrengende behov for reasfalteringer. Styret håper det finner økonomisk rom for dette sommeren 2013.

BRANNSIKRING

Styret har bestilt en ny totalgjennomgang av brannsikkerheten i våre bygninger, en såkalt «Brannsynsrapport». Siste gang vi foretok en slik gjennomgang var i 2001 – og mye er skjedd siden den gang – også hva gjelder offentlige krav og forskrifter. Den nye gjennomgangen vil skje i januar 2013.

HEDERSPRIS TIL ENERHAUG-BOER

Den 26. november var det en stor høytidelighet i Rådhuset, med konge, stortingspresident og statsminister tilstede. Anledningen var å hedre 22 personer som var blitt tildelt Medaljen for edel dåd, for den innsatsen de gjorde for å redde liv under hendelsene 22. juli i fjor i Oslo og på Utøya. En av dem som fikk den høye utmerkelsen var Enerhaug-boer Allan Søndergaard Jensen. Ener'n har tatt en prat med Allan, for å be ham fortelle om hva han opplevde denne dagen.

Noen av oss kjenner Allan som den blide danske snekkeren – opprinnelig fra Løkken på Jylland – som bor sammen med Reidun Pettersen i Enerhauggata 5. De to har i flere år hatt campingplassen i Utvika, rett innenfor Utøya, som sitt beste feriested. Her slapper de av, og hygger seg sammen med gode venner, folk som liksom dem kommer tilbake år etter år, og trives i hverandres selskap.

Allan er en beskjeden mann, og vil ikke at det gjøres så mye vesen ut av det han har gjort. Men han innrømmer at han satte pris på medaljen, ikke så mye for egen del, men først og fremst på vegne av de mange som på forskjellig måte gjorde en innsats denne forferdelige dagen. Selve overrekkelsen i Rådhuset var en verdig og stilfull anledning, og både Allan og Reidun satte pris på å møte igjen noen av dem de hadde vært sammen med den kvelden i Utvika, og som de deler mange minner med.

Rolig og lavmælt forteller han om det som skjedde, og hvordan det opplevdes. De hadde sett på TV om det som skjedde i Oslo, eksplosjonen ved regjeringsbygget, og de hadde snakket om at det var godt de ikke var der inne i byen, men at de satt trygt og godt der i Utvika, den fine og fredelige ferieidyllen – var det et sted som var trygt å være, så var det vel der! Så var det de første, merkelige tingene som skjedde, de første lydene, som de trodde skyldtes knallskudd eller fyrverkeri der ute på øya, og litt senere synet av ungdom på svøm ute på fjorden, som de syntes var et merkelig påfunn i regnværet. Så forferdelsen da en av naboene rev opp døra og ropte at noe var galt, og det gikk opp for dem at det foregikk noe grusomt der ute på øya, at det ikke var ungdommelig tøys med fyrverkeri og svømmekonkurranse, men at hodene i vannet var skrekkslagne ungdommer som forsøkte å komme seg vekk fra øya. Siden gikk det slag i slag. Ut i båten, han og naboene som hadde båt der, og ut mot øya for å plukke opp ungdommer i det kalde vannet, få dem i båten og i trygghet på land.

Han forteller om noen som var nær ved å drukne av utmattelse, andre som var livredde og trodde han og de andre båtene var del av en sammensvergelse for å ta livet av dem alle, eller at de kunne bli skutt der i båten fordi de var så nær øya. Forvirringen med politiet som trengte båt hjelp for å komme seg ut til øya, og satt hjelpeløse i en overfylt og synkeferdig gummibåt med motorstopp, men kom seg videre takket være campingfolkets båter. Og ikke minst plages minnet av de fryktelige tingene de så og opplevde denne kvelden, av skader og lidelse og redsel. Dette er inntrykk de har trengt hjelp etterpå for å få ut av minnet.

Både Allan og Reidun forteller om styrken de har fått gjennom kontakten med andre av hjelperne fra denne dagen. Og ikke minst gleden ved å treffe igjen noen av ungdommene de var med å redde. Noen har store skader, både på kropp og på sjel, men alle har de vist en imponerende vilje til å gå videre, ikke la seg knekke. Allan understreker det, igjen og igjen under vår samtale: ”Det er de, ungdommene, som er de virkelige heltene. Vi andre gjorde bare det vi måtte gjøre.”

Tekst og foto: Leif Pareli

ENERHAUGEN BORETTSLAG FYLLER 50 ÅR I 2014

I 1964 sto de siste bygningene i borettslaget vårt klare her på haugen. I 2014 fyller Enerhaugen borettslag med andre ord 50 år!

En 50-åring fortjener en skikkelig feiring, så styret har satt ned en komité bestående både av representanter fra styret og andre beboere som skal planlegge hvordan vi skal markere året. Foreløpig er komiteen helt i startgropa, men skal begynne arbeidet for fullt fra januar av. Mons Vedøy i Enerhauggata 5 er leder for jubileumskomiteen. Jubileet bør markeres av en fest av noe slag, og andre aktiviteter utover året kan også være aktuelt. Har du innspill til hvordan du synes 50-års jubileet bør markeres, eller har du noe du selv kan bidra med, si gjerne i fra til komiteen ved Mons (mons@ebrl.no, tlf: 41127956). Alle ideer blir vurdert – hva vi går for til slutt, vil avhenge av en helhetsvurdering og kostnader.

Har du for eksempel gamle bilder fra borettslaget og omgivelsene, kan det være flott! Eller kanskje du vil opptre med musikk, dans, teater eller lignende? Dele kunnskap om historie eller nrområdet? Fyr løs – og kom med innspill!

FYRING I BORETTSLAGET

Enerhaugen Borettslag følger samme prinsipp som de fleste borettslag med felles fyring: Ved normal utetemperatur startes fyringsanlegget 15. september og stenges 15. mai hvert år. Etter vedtak på generalforsamling omfatter dette ikke varmen på baderom, som skal stå på hele året for å unngå eventuelle fuktskader. Oppstartdatoen kan endres noe dersom dag-temperatur og/eller natt-temperatur avviker vesentlig fra normalen for årstida. Det samme gjelder for datoene for stenging av anlegget på forsommeren. Det er styret som fastsetter datoene og som gir vaktmestrene tidspunkt for oppstart og stenging av fyringssystemet.

Når fyringen settes på medio september, startes den først i stue og kjøkken, deretter på soverom og til slutt i fellesareal. Når den stenges medio mai skjer det i omvendt rekkefølge. Fyringssystemet, som styres automatisk, tilstreber å gi en temperatur som oppleves som behagelig, det vil si et snitt på 21,6 grader. På natten, mellom kl 22:00 og 06:00, senkes temperaturen med 0,5 - 1 grad. Men leilighetenes ulike beliggenhet i blokka, solforhold og annet vil nødvendigvis kunne gi variasjoner mellom 20 og 24 grader i den enkelte leilighet. I tillegg kommer at ulike beboere selvsagt opplever hva som er behagelig varme i leiligheten ulikt. Om temperaturen kjennes for høy, kan beboer være nødt til å lufte. Omvendt må beboere benytte en ekstra varmeovn om man vil ha det varmere enn hva systemet gir.

Det nye fyringsopplegget har gitt viktig økonomisk besparelse for borettslaget, og dermed bidratt til å holde felleskostnadene på et forsvarlig nivå. Antallet klager til styret har vært få, selv om vi vet at enkelte synes det blir for kaldt eller for varmt hos seg av og til.

Husk ellers på høsten å lufte radiatorene. Om en beboer ikke har eller ikke får tak på egen luftnøkkel, kan nøkkel lånes av vaktmester. Beboerne skal også melde fra til vaktmester om en radiator ikke fungerer.

MILJØSTASJONEN PÅ KAMPEN

På Enerhaugen har vi en nyttig og populær ordning med containere. Vi har nå også fått en egen ordning for spesialavfall. Med så gode ordninger rett utenfor husdøren kan det være lett å glemme Oslo kommunes miljøstasjoner, som er kommunens eget opplegg for levering av ulike typer avfall. Miljøstasjonen for vår bydel ligger på Kampen, og miljøstasjonen er beregnet på at man leverer mindre mengder avfall om gangen. Her kan du bl.a. levere farlig avfall av ulike typer som du ikke kan kaste i containeren. Du kan også ta med deg gjenbruksgjenstander hjem igjen helt gratis! Det er blant annet masser av bøker å hente der.

Miljøstasjonen ligger på oppsiden av Kampenparken, i Sons gate 2. Vær oppmerksom på åpningstidene: Stasjonen er ikke åpen på lørdager. På hverdager er den åpen til kl. 15, untatt torsdager, da er den åpen til kl. 19.

JUL PÅ TØYEN SKOLE

Enerhaugen ligger som kjent i skolekretsen til Tøyen skole. Vi er vel mange som passerer skolen med jevne mellomrom uten å noen gang ha vært inne der. I forbindelse med desembernummeret av Ener'n ønsket vi å få vite litt mer om hvordan Tøyen skole feirer jul. I administrasjonen fikk vi snakke med sekretærene Vigdis Bredesen og Anamm Khalil samt diverse forbipasserende lærere og rektor.

De største elevgruppene på Tøyen skole har bakgrunn fra Somalia, arabisk-talende land og Pakistan. Det er også elever med bakgrunn fra Sverige, Tyrkia, Russland og Serbia. Det vil si at hovedandelen er muslimer og uten tradisjon for jul i fra sin religion. Like fullt har julen stor plass på Tøyen skole. Julepynten er på plass, elevene har julekalender i klasserommet og dagen før siste skoledag drar hele skolen til Grønland kirke på julegudstjeneste. Slik har det vært i alle år på Tøyen skole, og det har ikke endret seg med endret elevmasse.

Vigdis forteller at de bare får hyggelige kommentarer fra elever og foreldre som er innom på julepynten. "Det er norsk tradisjon, mye mer enn religion", sier Vigdis. Man kan vel også spørre seg om hvor mange som legger vekt på det religiøse innholdet av julen på en gjennomsnittlig norsk bygdeskole? Julekalenderen som brukes går, ut på at et elevnavn blir trukket hver dag. Denne går da ut på gangen, og i mellomtiden skriver alle klassekameratene en hyggelig kommentar om den aktuelle eleven på et rødt papirhjerter. Dette får så eleven med seg hjem til odel og eie.

Julegudstjenesten er naturligvis frivillig, og foreldre kan be elevene fri dersom de ønsker det. Like fullt er oppslutningen stor, og som en forbipasserende lærer bemerker: "Det var flere elever som ble avmeldt der jeg jobbet tidligere hvor det var mange humanetikere blant foreldrene." Julesangene blir øvd inn i klasserommene på forhånd. Ellers feires Luciadagen med 4. klasse som Luciatog gjennom korridorene, tradisjon tro. Med andre ord – Tøyen skole feirer jul som de fleste andre norske skoler, og elever og lærere koser seg med det.

JUL I BORETTSLAGET - PRAKTISKE RÅD

Nå er det jul i borettslaget og vaktmestrene har tradisjonen tro pyntet juletre med lys og satt de opp ved inngangen til blokkene. Det er også inne i leilighetene at det pyntes til jul med baking av julekaker, pepperkakehus og pynting av tre. Det lukter jul i korridorene, det synges julesanger og vi hilser litt ekstra på hverandre når vi møtes i heisen, og kanskje vi inviterer naboen inn på gløgg. Balkongene er lyssatt i glade julefarger og bidrar til at julestemningen brer seg i hele byen. Den koselige juletiden varer ikke evig, og tradisjonen tro skal julepynt og juletre tas ned på Helligtrekongersdag, altså trettende dag jul, 6. januar. Siste frist for å rydde bort jula er imidlertid 13. januar, da det heter seg at «tjuende dag Knut jager jula ut».

HVA GJØR VI DA MED JULEPYNTEN?

Julepynten kan pakkes ned og lagres for gjenbruk til neste år. Alt av gave- og julepapir, og glanset papir, skal kastes sammen med øvrig papiravfall. Det eneste du må huske på er å fjerne pyntebånd og andre innpakkingsprodukter som ikke er papir, for eksempel plast og aluminiumsfolie.

Helt til nå har Renovasjonsetaten hentet gamle juletrær sammen med søppelet, men siden Oslo Kommune startet sin storsatsing med kildesortering høsten 2010, skal nå også juletreet resirkuleres. Renovasjonsetaten vil gi tilbud om å hente juletrær på avtalte steder 7. og 8. januar 2013, men det er også mulighet for å levere det på Sofienbergparken minigjenbruksstasjon i Helgesens gate 56-58 eller andre gjenbruksstasjoner rundt i oslo. For mer informasjon se www.renovasjonsetaten.oslo.kommune.no

Husk å fjerne all julepynt før du leverer juletreet ditt. Du må også fjerne eventuelle poser eller strømper fra treet. Posen rundt treet skal leveres som plastavfall.

VIS FETTVETT!

Fett og matrester som helles i kjøkkenvasken og toalettet blir deilig rottemat. Rotter spiser nemlig alt de kommer over. Jo mer rester du sender ned i avløpet, jo flere blir rottene. Mye av fettete fester seg også i rørene på vei ned til rottene. Til slutt blir både dine og våre rør helt tette og resultatet blir oversvømmelser. Derfor er det miljøvennlig, lønnsomt og fornuftig at du kaster fettete ditt riktig sted.

Slik kaster du fettete:

Ribbefett: Etter at du har stekt juleribba, kan du la stekebrettet med fett stå til den blir kald. Da vil fettete stivne og du kan lett skrape av fettete og putte i posen for matavfall (eller restavfall). Bruk tørkepapir for å få med siste rest av fett før du vasker stekebrettet i oppvaskkummen. Et annet tips er å bruke stekepose når du steker ribba – da vil alt fettete samle seg i stekeposen, og det er lett og kaste den i avfallet etter at fettete har blitt kaldt. For å få sprø svor, kan du bare klippe opp stekeposen på toppen de siste minuttene av steketiden.

Pinnkjøtt: Fett i kasserollen etter koking av pinnkjøtt stivner når det blir avkjølt. Skrap ut fettete og kast det i posen sammen med matavfall (eller restavfall). Bruk tørkepapir for å få med siste rest av fett før du vasker kasserollen.

Julebakst med smult, delfiafett og flott matfett: Baking av julekaker som smultringer, fattigmann og rosettbyggels, kan gi deg en stor rest med matfett i kjelen. Dette fettstivner når det blir kaldt, og dette fettstivet er helt utmerket til å lage meiseboller til fuglene. Hell oppi solsikkefrø, havregryn, mandler og hasselnøtter i fettstivet, og vips så har du alle småfuglers favoritt. Hvis du heller det i en melkekartong, og lar det stivne, så kan du skjære hull i denne og henge ut hele kartongen. Stikk gjerne en pinne igjennom kartongen slik at fuglene har noe å sitte på. Tips på hvordan du lager meiseboller, finner du på www.ut.no **Se mer på fettvett.no**

PEPPERKAKEHUS

Nå bygges det mange pepperkakehus rundt om i leilighetene og dette er ikke nødvendigvis en lett jobb. Det er mye å huske på, men det viktigste er godt humør og gode ingredienser. Sintef har i år laget en anvisning vedrørende planlegging, prosjektering, baking og montering av pepperkakehus etter BAK10, Forskrift om tekniske krav til bakverk av 2010. Anvisningen omtaler passiv-pepperkakehus og nye energikrav til tradisjonelle pepperkakehus. Den viser også eksempler på pepperkakehus i ulike stilarter, og borettslaget er representert under eksempler på stilarter i pepperkakehusarkitekturen. Rapporten kan lastes ned fra www.sintef.no.

God Jul og
Godt Nyttår

TIPS OG INNSPILL?

Hvis det er noe du savner informasjon om eller har andre tips og innspill er du velkommen til å ta kontakt med oss. Send en e-post til styret@ebrl.no. Vi ønsker gjerne leserinnlegg, historier og bilder, både til Ener'n og til hjemmesiden.

